Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

দশম শ্রেণীৰ বাবে

ইতিহাস

পাঠ - ৫

ভাৰত আৰু উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য

অংশ – ৩

অনামিকা দাস

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

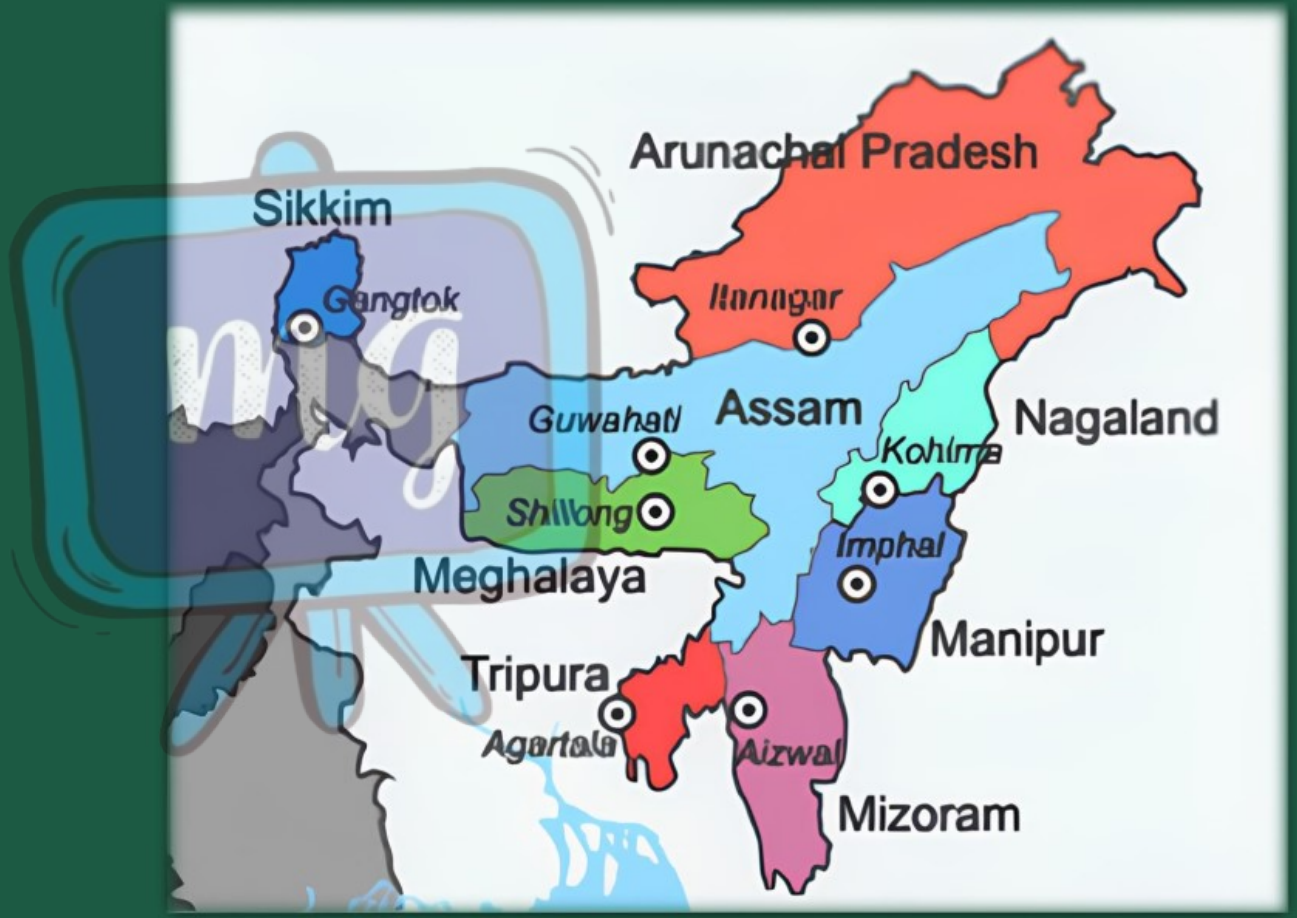
উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল

- উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চল শব্দটো ব্ৰিটিছ শাসকসকলে উদ্ভাৱন কৰিছিল।
- অঞ্চলটোৰ ৰাজ্যসমূহ —

অৰুণাচল প্ৰদেশ	নগালেণ্ড
মণিপুৰ	মিজোৰাম
ত্ৰিপুৰা	মেঘালয়
অসম	

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- প্ৰতিখন ৰাজ্যৰ পৰম্পৰাগত আৰু স্বকীয় সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য আৰু ৰাজনৈতিক ইতিহাস আছে।

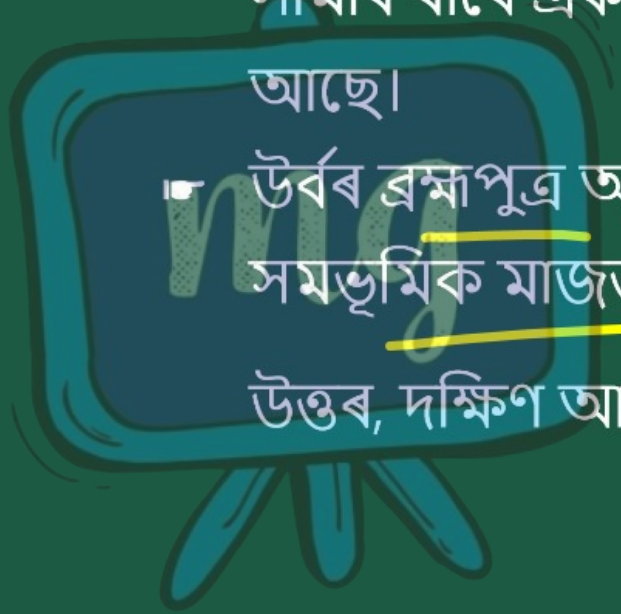
উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চল পৰিষদ

- ভাৰত চৰকাৰে উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চল পৰিষদ গঠন কৰিছে।
- উত্তৰ-পূব পৰিষদৰ অধীনত ছিকিম অন্তৰ্ভুক্ত।

सत्यमेव जयते
NORTH EASTERN COUNCIL
GOVT. OF INDIA

Under CSR Support by
ipca | Foundation

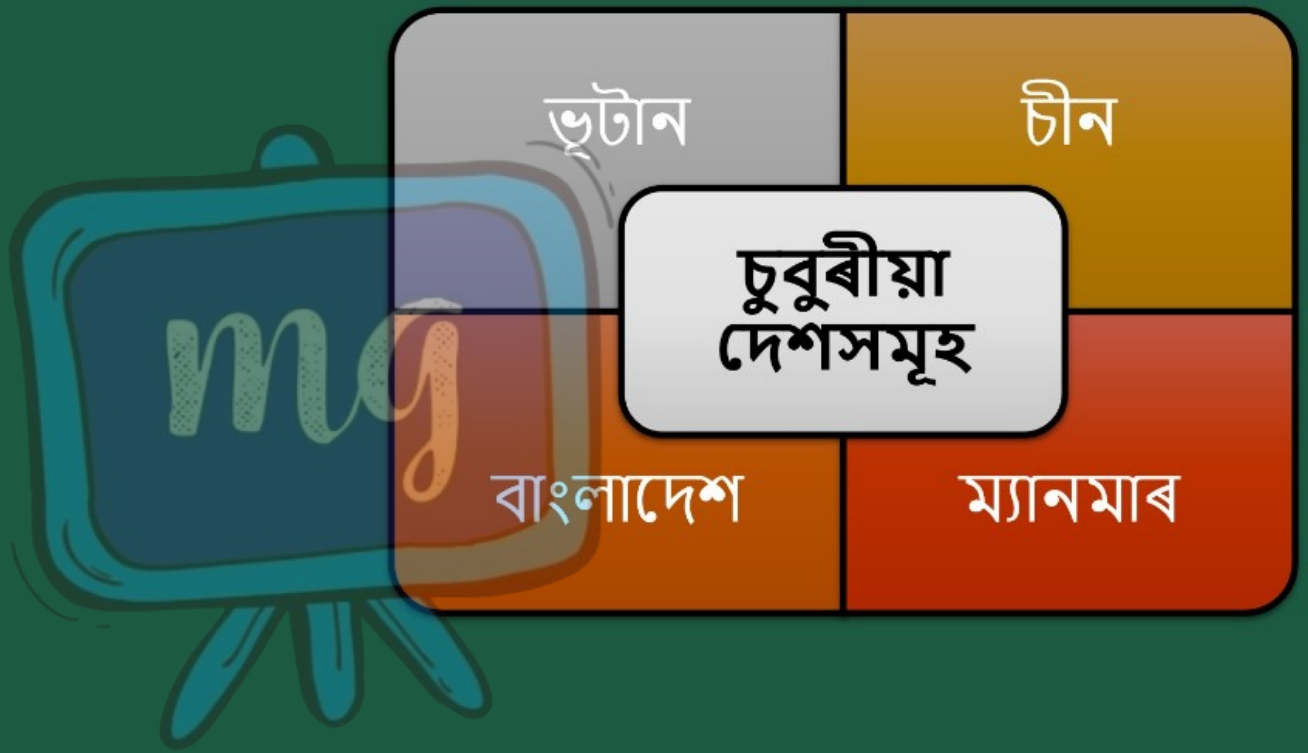
শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- উত্তৰ-পূব অঞ্চলটোৰ অনন্য ভৌগোলিক সীমাৰ বাবে এক বেলেগ উমৈহতীয়া পৰিচয় আছে।
- উৰ্বৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু বৰাক উপত্যকাৰ সমভূমিক মাজভাগত লৈ আন ৰাজ্যসমূহ উত্তৰ, দক্ষিণ আৰু পূবত বিস্তৃত।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- প্রাগঐতিহাসিক দিনতো ব্রহ্মপুত্র উপত্যকাত এক সভ্যতা গঢ় লৈ উঠিছিল বুলি বিশ্বাস কৰা হয়।
- চতুর্থ শতিকাত বর্মন বংশৰ প্রতিষ্ঠা হোৱাৰ পৰাহে অসমৰ ৰাজনৈতিক ইতিহাস উদ্ধাৰ হৈছে।
- চুবুৰীয়া ৰাজ্যৰ শাসকসকলে কেতিয়াবা —
  - বিভিন্ন সময়ত অসমৰ শক্তিশালী ৰাজপৰিয়ালৰ শাসকসকলৰ আধিপত্য মানি লৈছিল বা কেতিয়াবা আনুগত্য প্রকাশ কৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- ৰাজ পৰিয়ালবোৰৰ বিবাহৰ জৰিয়তে সম্পর্ক স্থাপন হৈছিল।
- সংকটৰ সময়ত ৰাজ্যসমূহে ইজনে সিজনক সামৰিক শক্তিৰে সহায় কৰিছিল তথা দূত প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল।
- ৰাজ্যসমূহৰ মাজত বিভিন্ন সামগ্ৰীৰ বিনিময়ও হৈছিল, যাৰ ফলত জনসাধাৰণৰ মাজত ঐক্যবোধ গঢ়ি উঠিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- অসমকে ধৰি সমগ্ৰ অঞ্চলটোৰ গৰিষ্ঠসংখ্যক লোক মংগোলীয় গোটৰ অন্তৰ্গত।
- মেঘালয়ৰ খাছীয়াসকল অষ্ট্ৰিক গোটৰ অন্তৰ্গত।
- নগা সকলৰ একাশৰ মাজত নিগ্ৰো গোষ্ঠীৰ উপাদান পোৱা গৈছে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

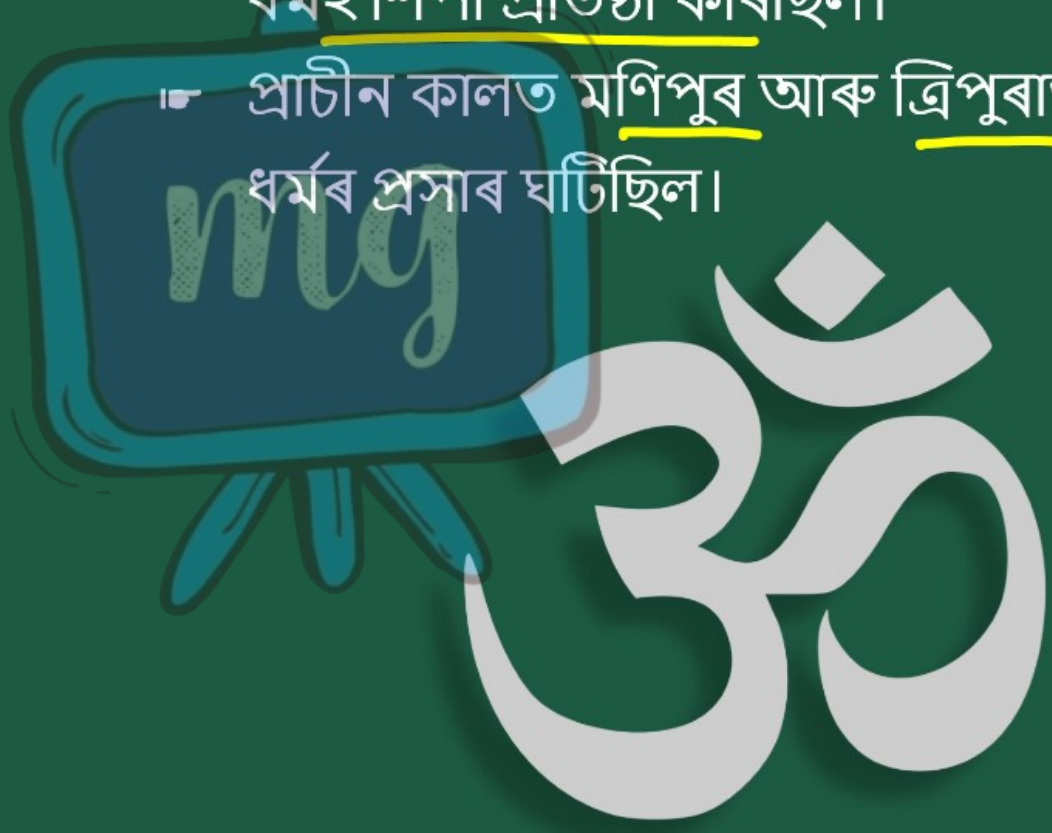
- ব্রিটিছৰ দিনত মিছনেৰীসকলে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত বিশেষকৈ পাহাৰীয়া ৰাজ্যসমূহত খ্ৰীষ্টান ধৰ্মৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰম্ভ কৰিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- প্ৰাচীন কালতেই অসমত আৰ্যভাষা, হিন্দু ধৰ্মই শিপা প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল।
- প্ৰাচীন কালত মণিপুৰ আৰু ত্ৰিপুৰাত হিন্দু ধৰ্মৰ প্ৰসাৰ ঘটিছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- অঞ্চলটোৰ কেইবাটাও জনগোষ্ঠীয়ে এতিয়াও প্ৰকৃতি প্ৰাণবাদী বিশ্বাস, পৰম্পৰা অনুসৰণ কৰে।
- উদাহৰণস্বৰূপে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ কিছুমান জনগোষ্ঠী হিন্দু, খ্ৰীষ্টান, বৌদ্ধ ধৰ্মাৱলম্বী। একেসময়তে বিভিন্ন স্থানীয় দেৱ-দেৱীৰ লগতে সূৰ্য্য আৰু চন্দ্ৰ তেওঁলোকৰ জনপ্ৰিয় দেৱতা।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

নাগালেণ্ড

- নাগালেণ্ডৰ অন্যতম জনপ্ৰিয় উৎসৱ হৰ্ণবিল।
- ডিচেম্বৰ মাহৰ প্ৰথম দহটা দিনত উদযাপন কৰা হয়।
- সকলো নগা গোষ্ঠীৰ নিজৰ পৰম্পৰাগত আৰু চহকী সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য প্ৰদৰ্শন কৰা হয়।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

☛ নগা সকলে ধনেশ পখীক পবিত্র চৰাই ৰূপে বিবেচনা কৰে। এই পখীৰ নামেৰে হর্ণবিল উৎসৱ উদযাপন কৰা হয়।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

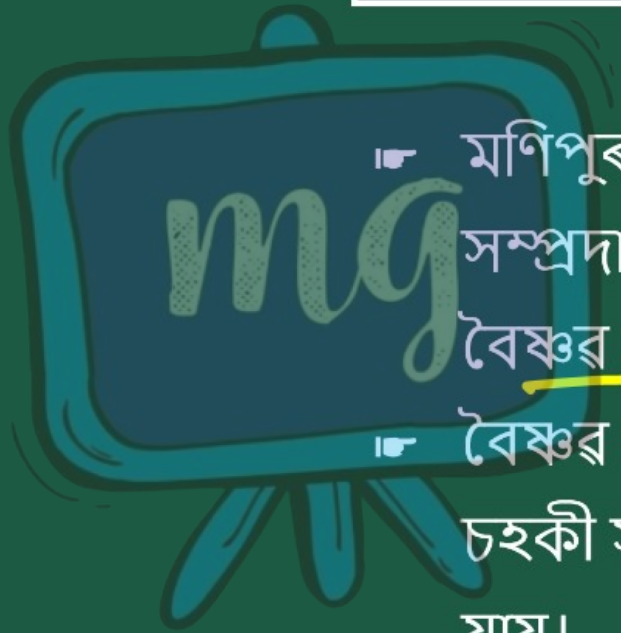
ৰাণী গাইদালু আৰু ‘হেৰাকা’ আন্দোলন

- স্বাধীনতা সংগ্ৰামী ৰাণী গাইদালুৱে নাগালেণ্ডৰ জনজাতিসকলৰ পৰম্পৰাগত ধৰ্মীয় বিশ্বাস আৰু সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যৰ পুনৰুজ্জীৱন আৰু সংৰক্ষণৰ বাবে ‘হেৰাকা’ নামেৰে আন্দোলন আৰম্ভ কৰে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

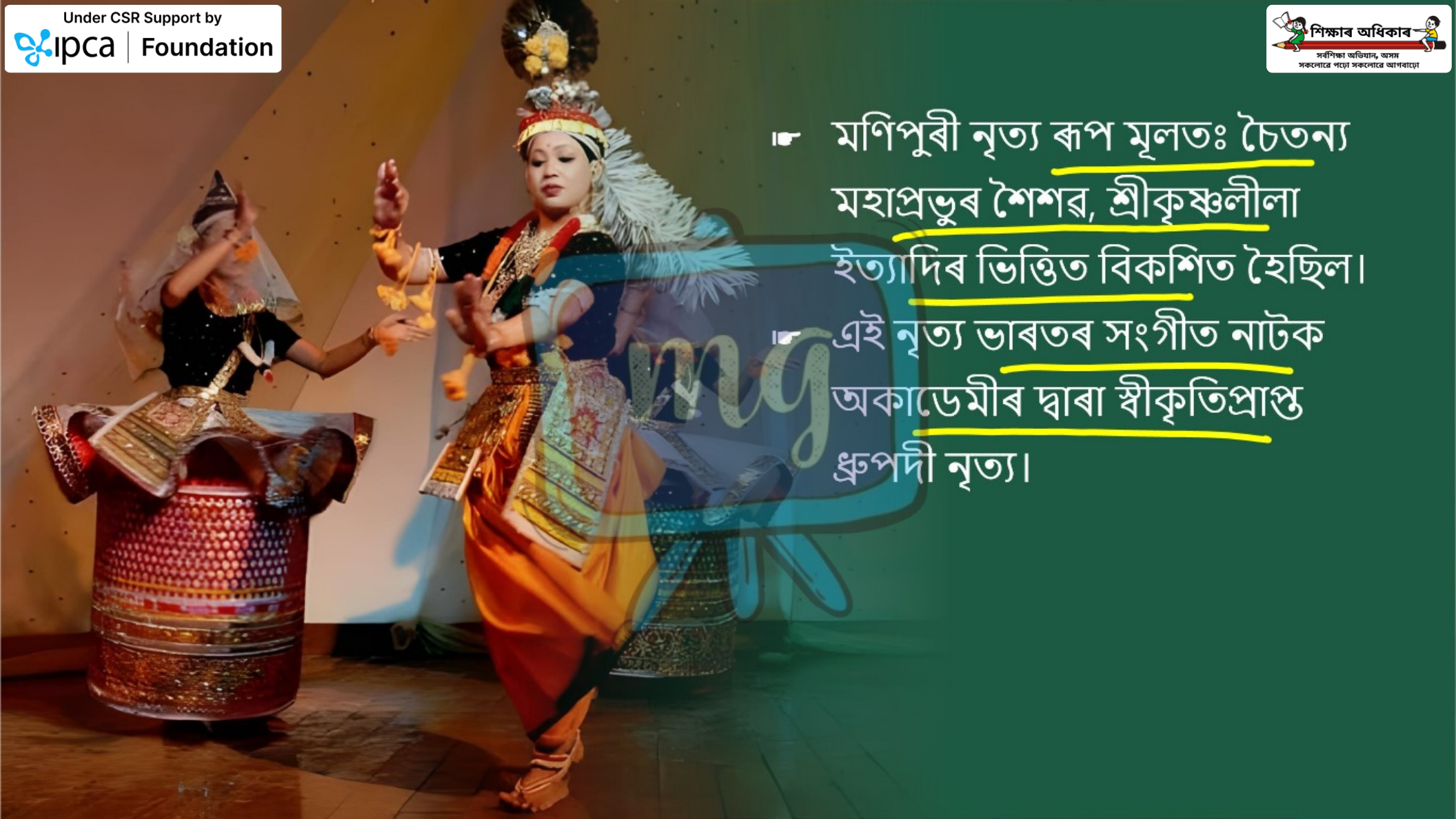
মণিপুৰ

- মণিপুৰৰ গৰিষ্ঠসংখ্যক মেইটেই সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকল চৈতন্য পন্থী বৈষ্ণৱ ধৰ্মাৱলম্বী।
- বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ তেওঁলোকৰ চহকী সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যত দেখা যায়।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- মণিপুৰী নৃত্য ৰূপ মূলতঃ চৈতন্য মহাপ্রভুৰ শৈশৱ, শ্রীকৃষ্ণলীলা ইত্যাদিৰ ভিত্তিত বিকশিত হৈছিল।
- এই নৃত্য ভাৰতৰ সংগীত নাটক অকাডেমীৰ দ্বাৰা স্বীকৃতিপ্রাপ্ত ধ্রুপদী নৃত্য।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

ত্রিপুৰা

- ত্রিপুৰাৰ অধিকাংশ লোক হিন্দু আৰু বংগীয় সংস্কৃতিৰ দ্বাৰা প্রভাৱিত।
- ত্রিপুৰাৰ সংস্কৃতি বিভিন্ন জনজাতিৰ উপাদানেৰে সমৃদ্ধ মিশ্রিত সংস্কৃতি।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

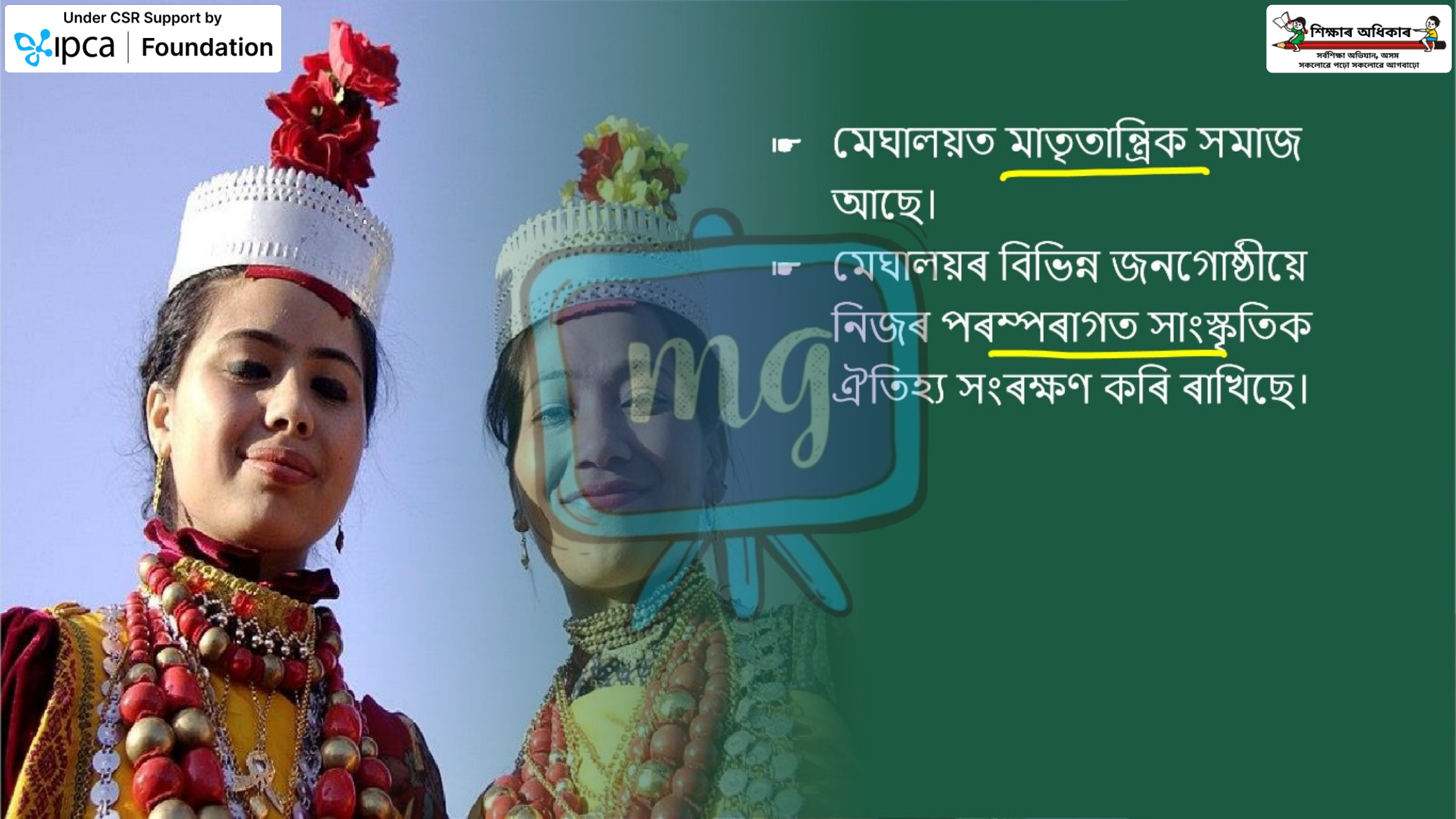

মেঘালয়

- মেঘালয়ৰ পূৰ্বৰ প্ৰকৃতি উপাসক খাচী, গাৰো, জয়ন্তীয়া লোকসকলে ১৮৩০ চনৰ পৰা খ্ৰীষ্টান ধৰ্ম অনুসৰণ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে।
- বৰ্তমান ৰাজ্যখনৰ ৭০ শতাংশতকৈ অধিক লোক খ্ৰীষ্টান।
- ৰাজ্যৰ প্ৰায় ৮০ শতাংশ লোক কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল।
- বহুতেই আন পাহাৰীয়া ৰাজ্যৰ দৰে ঝুম খেতিৰ লগত জড়িত।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

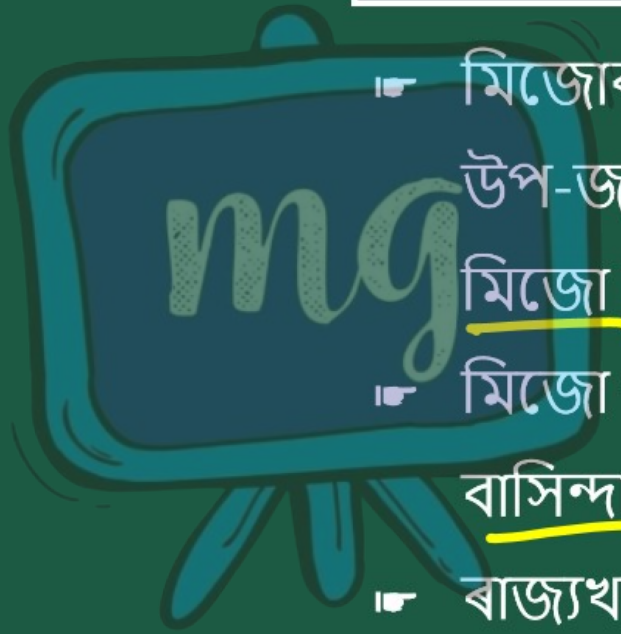

- মেঘালয়ত মাতৃতান্ত্রিক সমাজ আছে।
- মেঘালয়ৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয়ে নিজৰ পৰম্পৰাগত সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য সংৰক্ষণ কৰি ৰাখিছে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

মিজোৰাম

- মিজোৰামত বিভিন্ন জনজাতি আৰু উপ-জনজাতি আছে, সামূহিকভাৱে মিজো বুলি কোৱা হয়।
- মিজো শব্দৰ অর্থ হ'ল পাহাৰৰ বাসিন্দা।
- ৰাজ্যখনৰ গৰিষ্ঠসংখ্যক লোক খ্ৰীষ্টান, কিন্তু কিছুমানে বৌদ্ধ আৰু হিন্দু ধর্ম অনুসৰণ কৰে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- খ্ৰীষ্টানলৈ ৰূপান্তৰিত হোৱাৰ পিছত মিজো পৰম্পৰাগত সংস্কৃতি আৰু উৎসৱবোৰ কমিবলৈ ধৰিলে।
- ১৯৭৩ চনৰ পৰা তেওঁলোকে পুনৰ পৰম্পৰাগত উৎসৱ 'চপচৰ কূট' পালন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে।
- মিজোসকলে আন বহুতো পৰম্পৰাগত নৃত্য, সংগীত আদি পুনৰুজ্জীৱিত কৰাৰ প্ৰচেষ্টা চলাইছে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

অসম

- উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যসমূহৰ ভিতৰত অসমত আটাইতকৈ বৈচিত্ৰময় সাংস্কৃতিক পৰম্পৰা আৰু সংস্কৃতিৰ মিশ্ৰণ।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- অসম প্ৰাকৃতিক সম্পদেৰে চহকী।
- বিশেষকৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ উৰ্বৰ ভূমিয়ে ৰাজ্যখনৰ সমৃদ্ধি বৃদ্ধি কৰিছে।
- চীন দেশৰ পৰা ৰোমান সাম্ৰাজ্যলৈ যোৱা মহা ৰেচমী পথৰ এটা শাখা অসমেৰে আগবাঢ়িছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

প্ৰাচীন কালৰে পৰা বিভিন্ন কাৰণত বিভিন্ন গোটৰ লোক অসমলৈ আহিছিল —

- ব্যৱসায় কৰাৰ বাবে
- তীৰ্থযাত্ৰাৰ বাবে
- আক্ৰমণকাৰী হিচাপে

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- ভাৰতত বসবাস কৰা প্ৰধান নৃগোষ্ঠীসমূহৰ আটাইকেইটা গোষ্ঠীৰ লোক অসমতো দেখা যায়।
- সাংস্কৃতিক তথা নৃতাত্ত্বিক সংমিশ্ৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো অসমতো ঘটিছিল।
- আৰ্য আৰু অনাৰ্যৰ সমন্বয়ৰ লগে লগে অসমত এক মিশ্ৰিত সংস্কৃতিৰ বিকাশ ঘটিছিল।

অসমৰ পুৰণি নাম আছিল —

- প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ
- কামৰূপ

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

এই নাম দুটা পুৰণি লিখনিত পোৱা যায় —

- ৰামায়ণ
- মহাভাৰত
- বিষ্ণু পুৰাণ
- কালিকা পুৰাণ
- যোগিনীতন্ত্র
- হিউৱেন ছাঙৰ টোকা
- প্রাচীন অসমৰ ৰাজবংশ সমূহৰ লিপি

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- এই শব্দ দুটা সংস্কৃত ভাষাৰ অন্তর্গত আৰু শব্দ দুটাই হিন্দু জ্যোতিষ শাস্ত্র তথা হিন্দু পৌৰাণিক কাহিনীৰ সৈতে ৰাজ্যখনক সম্পর্কিত কৰিছে।
- বিখ্যাত পণ্ডিত বাণীকান্ত কাকতিয়ে মতপোষণ কৰিছে যে এই শব্দ দুটাৰ সংস্কৃত ৰূপটো সৃষ্টিৰ পূর্বে অষ্ট্রিক ভাষাৰ অনুৰূপ ধৰণৰ শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- খ্ৰীষ্টীয় ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ পৰা আহোমসকলে ৰাজ্যখন শাসন কৰিছিল।

কিছুমান বিশেষজ্ঞই মতপোষণ কৰিছে যে আহোমসকলৰ 'আ-চাম' বা তেওঁলোকৰ শাসনাধীন অঞ্চলটো তেওঁলোকৰ পূৰ্বৰ বাসিন্দা বড়োসকলে নামাংকিত কৰা 'হা-চোম' শব্দৰ সংস্কৃত কৰণৰ জৰিয়তে অসম নামৰ উৎপত্তি হৈছে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

মূল্যায়ন

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

১) মেঘালয়ৰ সমাজ ব্যৱস্থা পিতৃ প্রধান নে মাতৃ প্রধান ?

২) হৰ্ণবিল উৎসৱ কোনখন ৰাজ্যত পালন কৰা হয় ?